

milli kimliyinin və milli ideologiyasının ifadəsidir. Bayraq ələ bir atributdur ki, özündə millətin dilini, mədəniyyətini, dini-mənəvi axlaqını təcəssüm etdirir. Bu ali dəyər də xalq öz tarixini yaşadır, gələcəyini müəyyənləşdirir: "Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin üçrəngli Dövlət Bayrağı 1990-cı il noyabrın 17-də Ulu Öndər Heydər Əliyevin təşəbbüsü və rəhbərliyi ilə keçirilən sessiyada Naxçıvan Muxtar Respublikasının Dövlət Bayrağı olaraq təsdiq edilmişdir. Bu ali siyasi iradənin təcəssümü olan tarixi təşəbbüs kimi çox dəyərlidir. Naxçıvan Muxtar Respublikasının Ali Məclisi Azərbaycan SSR Ali Soveti qarşısında üçrəngli bayrağın Azərbaycanın rəsmi dövlət rəmzi kimi tanınması haqqında vəsəlat qaldırmış-

Yaşıl donlu, mavi gözlü, al yanaqlı sevdiyim...

Milli bayrağımızın müqəddəsliyi onun mənəvi-ideoloji mənası ilə bağlıdır

9 Noyabr Azərbaycan Respublikasının Dövlət Bayrağı Günüdür. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin 2009-cu il noyabrın 17-də imzaladığı Sərəncamın nəticəsində noyabrın 9-u Əlxəssə Dövlət bayrağı günü kimi qeyd edilir. Dövlət bayrağı gününün qeyd olunması Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin tarixi ilə bağlıdır. Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin üçrəngli Dövlət bayrağı ilk dəfə 1918-ci il noyabrın 9-da Bakıda, İttifaqın iclasında qəbul edilmiş və İttifaqın keçirildiyi Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti Nazirlər Şurasının binası üzərində qaldırılmış və 1920-ci ilin aprel ayında qəbul edilmiş dövlət statusuna malik olmuşdur.

Dövlət bayrağındakı üç rəngin ifadə etdiyi və XX əsrin əvvəllərindəki milli istiqlal ideologiyamızın üç temel prinsipini təşkil edən "Türkcülük, müasirlik və islamçılıq" düsturunun müəllifi bəy-kemli Azərbaycan mütəfəkkiri Əli Bəy Hüseynzadədir. Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin yadigarı olan bu bayraq bizim azadlıq məfkuresinə, milli-mənəvi dəyərlərə və ümumbəşəri ideallara sadiqliyimizi nümayiş etdirir. Bayraq bizim kimliyimiz, bayraq bizim varlığımızdır. Azərbaycanın Respublikasının Dövlət bayrağı milli suverenliyin rəmzidir. Azadlıq yağından doğan Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin üçrəngli Dövlət bayrağı 1990-cı il noyabrın 17-də Naxçıvan Muxtar Respublikasının Ali Məclisinin sədri, xalqımızın ümummilli lideri Heydər Əliyevin təşəbbüsü və rəhbərliyi ilə keçirilən sessiyada Naxçıvan Muxtar Respublikasının dövlət bayrağı olaraq təsdiq edilmişdir. Daha sonra Naxçıvan Muxtar Respublikasının Ali Məclisi Azərbaycan SSR Ali Soveti qarşısında üçrəngli bayrağın Azərbaycanın rəsmi dövlət rəmzi kimi tanınması haqqında vəsəlat qaldırılmışdır. 1991-ci il fevral ayının 5-də həmin vəsəlatə baxılıb və Azərbaycan Respublikasının Ali Soveti "Azərbaycan Respublikasının Dövlət bayrağı haqqında" Qanun qəbul edərək onu yenidən Dövlət bayrağı elan etmişdir. 1991-ci il oktyabrın 18-də "Azərbaycan Respublikasının dövlət müstəqilliyi haqqında" Konstitusiyaya Aktı ilə Azərbaycan Respubli-

kası Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin varisi kimi onun dövlət rəmzlərini, o cümlədən Dövlət bayrağını bərpa etmişdir.

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 75-ci maddəsinə əsasən hər bir vətəndaş Azərbaycan Respublikasının dövlət rəmzlərinə - bayrağına, gərbinə və himninə hörmət etməlidir. Dövlət rəmzlərinə hörmətsizliyin nümayiş etdirilməsi qanunla müəyyən edilmiş məsuliyyətə səbəb olur.

2004-cü il iyunun 8-də "Azərbaycan Respublikasının Dövlət bayrağının istifadəsi qaydaları haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanunu ilə bu sahədə qanunvericilik bazası təkmilləşdirilmişdir. Həmin Qanunla Azərbaycan Respublikasının Dövlət bayrağına hörmət göstərilməsi ilə bağlı vəzifələr, Dövlət bayrağının qaldırılması və yerləşdirilməsi olduğu yerlər, təsvirinin istifadəsi, həmçinin rəsmi tədbirlər zamanı, mətəm günlərində və mətəm mərasimlərində istifadəsi, digər bayraqlarla birləşdirilməsi (asilması) və ya yerləşdirilməsi, habelə Dövlət bayrağının istifadəsinə dair tələblər və məhdudiyətlər müəyyən edilmişdir. Dövlət bayrağı Respublikamızın dövlət qurumlarının və diplomatik nümayəndəliklərinin binalarında üzərində ucaldılır, mühüm beynəlxalq tədbirlər, mütəbər mərasimlər və məclislərlə yanaşı, irimiqyaslı ictimai-siyasi toplantılarda, mədəni tədbirlərdə və idman yarışlarında qaldırılaraq milli birliyi təcəssüm etdirir.

YAP Gədəbəy rayon təşkilatının sədri Rüstəm Nağıyev qeyd etmişdir ki, Prezident İlham Əliyev oktyabrın 15-də Xankəndi şəhərində Azərbaycan Respublikasının Dövlət Bayrağını ucaldıqdan sonra çıxış edərkən deyib: "İyrimiz il bundan əvvəl Prezident kimi öz vəzifə borcunu yerinə yetirməyə başlayanda qarşıma bir nömrəli vəzifə qoymuşdum ki, Azərbaycan Bayrağı o vaxt işğal altında olan bütün ərazilərdə, bütün torpaqlarda, bütün şəhər və kəndlərdə qaldırılmalıdır. Hər gün, hər saat biz bu müqəddəs meqsədə doğru gedirik. Hər gün biz bu müqəddəs anı yaxınlaşdırırıq və dəfələrlə deyirdim ki, hər birimiz, hətə öz yerində öz işi ilə bu günün yaxınlaşdırılmalıdır". Hazırda üçrəngli Azərbaycan Bayrağı ölkəmizin bütün ərazilərində əzəmətlə dalğalanır. Hər bir dövlətin bayrağı onun

dır. 1991-ci il fevral ayının 5-də həmin vəsəlatə baxılmış və Azərbaycan Respublikasının Ali Soveti "Azərbaycan Respublikasının Dövlət Bayrağı haqqında" Qanun qəbul edərək onu yenidən Dövlət Bayrağı elan etmişdir. Ulu Öndər Heydər Əliyev Naxçıvan MR Ali Məclisinin dövlət bayrağı ilə əlaqədar qəbul etdiyi qərarla bağlı deyib: "Mən belə fikirdəyəm ki, Naxçıvan MR Ali Məclisinin qəbul etdiyi qərarlar Azərbaycan Respublikasının işinə çox təsir etmişdir və Azərbaycan rəhbərliyi bir neçə belə qərarın qəbul edilməsində məcburiyyət qarşısında qaldı. Naxçıvan Muxtar Respublikasının üzərində bu bayraq 1990-cı il noyabrın 17-də, Azərbaycan Respublikasında isə 1991-ci il fevralın 5-də dalğalandı".

Onun sözlərinə görə, milli bayrağın müqəddəsliyi, aililiyi, mənəvi yükü, mahiyyəti onun rənglərindəki mənəvi-ideoloji mənası ilə bağlıdır. "Bayrağın mavi rəngi türkcülüyü, qırmızı rəngi müasir cəmiyyəti, demokratiyanı, yaşıl rəngi isə İslami tərənnüm edir. Bir dövlət rəmzi olan bayraq öz simasında bu qədr mənanın harmoniyasını daşıyır canlandırır. And yerimiz olan bayrağımızda yer alan göy rəngin türkcülüyü ifadə etməsinin həm ideoloji, həm də böyük mənəvi anlamı var. Bu rəng qədim türklərdə mövcud olan Tanrıçılıq (tək Allahlılıq) dini ilə bağlıdır. Qədim türklər Tanrıya "Göy Tanrı" deyər müraciət edirdilər. Ulu babalarımız olan türklər səmanın rəngini bildirdiyi üçün göy rəngi müqəddəs hesab edirdilər. Yüksəklərdə dalğalanan bayrağımız hər birimizə qürur, böyük İltifaz, müstəqillik və azadlığın dərin hissələrini yaşadır. Dövlətçilik rəmzi olan bayrağımız uğrunda canlarını verən, azadlıq, istiqlaliyyət, müstəqillik yolunda fədakarlıq nümayiş etdirən şəhidlərimizin şəhədətli, əməli, niyyəti bizləri birliyə, həmrəyliyə, Vətənimizin yüksəlişi uğrunda mübarizəyə səsləyir. Dahi Lider Heydər Əliyev qeyd etmişdir: "Kim Azərbaycanı sevirse, kim Azərbaycanın müstəqil dövlət olmağını istəyirsə, kim Azərbaycanın işğal edilmiş torpaqlarının azad olmasını istəyirsə, kim Azərbaycanın ərəzi bütövlüyünü istəyirsə, o, bu bayraq altında birləşməlidir".